

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/27/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116202787
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8116202787.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana, v právnej veci žalobcu: K. K..Q..X.. N. F., Q.P. XX, XXX XX C., IČO: XX XXX XXX, proti žalovaným: 1./ A.. Š. A., S., B., Š. H.. X, XXX XX C., IČO: XXXXXXXX, 2./ B., K..Q..X., E. XX, XXX XX H., IČO: XX XXX XXX, 3./ Z. P. S., K..Q..X., V. Š. XXX, XXX XX Q., IČO: XX XXX XXX, zastúpenému: Peter Farkaš, advokátska kancelária spol. s r.o., so sídlom Puškinova 16, 080 01 Prešov, IČO: 36 855 928, o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 04.12.2019, č. k. 8C/3/2016 - 601 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu o určenie neplatnosti dražby nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, kat. úz. K., vykonanej dňa 11.11.2015, zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovaným v 1. ž 3. rade trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil poukazom na ustanovenia zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách, § 585 Občianskeho zákonníka, § 45 a § 48 OSP v znení platnom k 11.11.2015, poukazom na § 9 a nasl. Obchodného zákonníka. Uviedol, že ak boli porušené ustanovenia zákona o dobrovoľných dražbách, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť takejto dražby a predovšetkým sa vyporiadaval s námietkou uplynutia prekluzívnej lehoty na podanie žaloby na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby. Uviedol, že posledným dňom na podanie žaloby bol termín 11.02.2016, v tento deň žalobca podal žalobu v elektronickej podobe, avšak bez zaručeného elektronického podpisu. Uviedol, že trojdňová lehota na doplnenie podania urobeného elektronickými prostriedkami je lehotou procesnou, platia pre jej počítanie ustanovenia § 55 a § 57 OSP v znení platnom v tom čase s tým, doplnenie elektronického podania bolo podané včas, v zákonom stanovenej lehote. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalobca sa neplatnosti dobrovoľnej dražby domáhal ako z dôvodu premlčania pohľadávky, tak aj záložného práva. Zistil, že medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade vznikol obchodnoprávny vzťah, na základe ktorého bola žalobcom vystavená zmenka dňa 30.11.2005. Na uznanie dlhu zo strany žalobcu sa tak použili ustanovenia Obchodného zákonníka, ktoré stanovujú štvorročnú premlčaciu dobu, ktorá začala plynúť dňom nasledujúcim po splatnosti pohľadávky uvedenej v dohode o urovaní. Podľa tejto sa dlžník zaviazal zaplatiť záväzok zo zmenky do 10.08.2006. Premlčacia doba záložného práva je takisto štvorročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, teda odo dňa, keď vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu. Premlčacia doba pri tejto pohľadávke uplynula dňa 10.08.2010 a toho istého

dňa došlo aj k premlčaniu záložného práva. Z ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dovoliť sa premlčania mohol záložca najneskôr v deň konania dražby. Je to dôsledok toho, že vznesenie námietky premlčania môže zabrániť vykonaniu práva v posudzovanej veci práva záložného veriteľa, uspokojiť sa zo zálohu predajom na dobrovoľnej dražbe. Po tom čo sa právo vykonalo, námietku premlčania už nemožno úspešne uplatniť. Súd prvej inštancie zdôraznil, že žalobca uplatnil námietku premlčania až po výkone záložného práva, a to v žalobe o určenie neplatnosti dražby a takto vznesená námietka premlčania nevyvoláva žiadne právne následky.

3. Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal námietkou neplatnosti záložnej zmluvy z dôvodu neuvedenia právneho titulu, na základe ktorého vznikla údajná pohľadávka so zdôraznením, že okrem označenia zálohu je podstatnou náležitosťou záložnej zmluvy určenie pohľadávky. Právna úprava nešpecifikuje ktorými znakmi sa má zabezpečená pohľadávka v záložnej zmluve špecifikovať. Zabezpečená pohľadávka je ale dostatočne vymedzená vtedy, ak je zistiteľné, o akú pohľadávku ide, a ak ju nie je možné zameniť s pohľadávkou inou. V prípade peňažnej pohľadávky je potrebné uviesť tiež výšku istiny, čo záložná zmluva aj spĺňa. Čo sa týka neplatnosti dohody o urovaní z dôvodu nevymedzenia sporného vzťahu, súd prvej inštancie uviedol, že z tejto dohody možno zistiť, že vôľa zmluvných strán sa týkala celého záväzkového vzťahu vyplývajúceho z nezaplatenia zmenky. Z urovania je zrejmé, ktorý záväzok sa nahrádza a v akom rozsahu. Následne tento záväzok žalobca aj uznal vo forme notárskej zápisnice z 09.08.2006, z ktorej vyplýva bližšia špecifikácia tohto záväzku. Podmienkou platnosti dohody o urovaní pritom nie je existencia pôvodného právneho vzťahu medzi účastníkmi tejto dohody.

Čo sa týkalo námietok žalobcu, že zásielky dražobníka mu neboli doručené riadnym zákonným spôsobom, nakoľko žalobca nebol na nich správne označený, súd prvej inštancie skonštatoval, že táto námietka dôvodná nie je a poukázal na § 4 Zákona o dobrovoľných dražbách. Uviedol, že na zásielkach bol žalobca označený obchodným menom zapísaným v obchodnom registri, vrátane jeho dodatku a zásielky boli doručované na adresu jeho sídla uvedeného v obchodnom registri. Z tohto dôvodu nemohli byť práva žalobcu žiadnym spôsobom porušené, to že si žalobca zásielky neprevzal je na jeho farchu. Skutočnosť, že žalovaný v 1. rade neprihlásil svoju pohľadávku u likvidátora žalobcu, nemala vplyv na existenciu záložného práva a na možnosť vykonania dobrovoľnej dražby. Žalobca tiež podľa súdu prvej inštancie nepreukázal svoje tvrdenia, že zápisnica z opakovanej dražby bola vyhotovená dvakrát s rôznym obsahom a ani to, že nebola podpísaná likvidátorom žalobcu. Žalobca tiež nepreukázal, že znalecký posudok ohľadom hodnoty nehnuteľnosti bol vypracovaný v rozpore so zákonom. Súd prvej inštancie tiež odôvodnil, prečo neprípustil zmenu žaloby, uplatnenú žalobcom v priebehu konania, poukazom na § 140 ods. 2 CSP. Zdôraznil, že lehota uvedená v § 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách slúži k uplatneniu práva na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby a nie aj na vymedzenie jednotlivých dôvodov neplatnosti. Vyporiadal sa ďalej s námietkou, že jednotlivé úkony podpisovali tom čase iba dvaja konatelia spoločnosti žalobcu, pričom vtedy mali konať na základe uznesenia valného zhromaždenia už traja konatelia a mali konať spoločne. Prvoinštančný súd zdôraznil, že v rozhodnom čase uzatvárania týchto právnych úkonov boli v Obchodnom registri zapísaní iba dvaja konatelia žalobcu A. S. B. P. D.. Ak došlo k zmene počtu konateľov, mohlo sa tak stať iba zmenou spoločenskej zmluvy a v prípade, že zmenou spoločenskej zmluvy došlo aj k zmene zapisovaných skutočností v obchodnom registri, bolo potrebné predložiť aj návrh na vykonanie zmien v obchodnom registri. Konatelia mali povinnosť vyhotoviť úplné znenie spoločenskej zmluvy a to v lehote do 30 dní od jej vyhotovenia uložiť spolu s listinami, ktoré zmenu spoločenskej zmluvy preukazujú, do zbierky listín. Z výpisu z obchodného registra však nevyplývala skutočnosť, že v čase uzatvorenia záložnej zmluvy sa zmenil počet a spôsob konania štatutárnych zástupcov spoločnosti a žalobca ani neuviedol, že žalovaný v 2. rade a v 3. rade ako tretie osoby o tejto tvrdení skutočnosti mali vedomosť, a teda nemohli byť dobromyseľní v rámci priebehu dražby. Súd prvej inštancie napokon poukázal na žalobcom spomínané konanie OS Bratislava IV, sp. zn. 11Cb/39/2009 o určenie neplatnosti/neúčinnosti právneho úkonu s tým, že žalobcom v tomto spore bol zástupca žalobcu v tomto konaní P. C. S. Ď. a žalovaným je A. Š. A., S., žalobca nepredložil kópiu žaloby podanej na bratislavskom súde, avšak aj bez nej možno skonštatovať, že predmet konania nebude mať dopad na prejednávajúcu vec, nakoľko zmluvu o zriadení záložného práva z 02.01.2006 uzavrel žalobca ako právnická osoba, a táto zmluva sa vzťahovala na nehnuteľnosť v jeho vlastníctve. So zreteľom na tieto dôvody žalobu zamietol a o trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 a nasl. CSP.

4. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, aby žalobe bolo vyhovené, alternatívne navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil § 365 ods. 1 písm. h) CSP v súvislosti s nesprávnym

právnym posúdením otázky doručovania písomností. Poukázal na § 70 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého ustanovením likvidátora do funkcie prechádza na neho pôsobnosť štatutárneho orgánu konať v mene spoločnosti podľa § 72 Obchodného zákonníka. Je možné spravodlivo očakávať, že všetky písomnosti, predovšetkým písomnosti týkajúce sa plnenia záväzkov spoločnosti a takými sú aj písomnosti súvisiace s dražbou majetku žalobcu, majú byť, sú a budú doručované likvidátorovi žalobcu na jeho adresu, zverejnenú v obchodnom registri. Vytyka súdu prvej inštancie nesprávne právne posúdenie otázky doručovania písomností, predovšetkým znaleckého posudku, ktorý bol doručovaný žalobcovi a tento nebol doručovaný likvidátorovi spoločnosti na jeho adresu zverejnenú v obchodnom registri. V dôsledku nesprávne vykonaného doručovania znaleckého posudku, ako jednej z rozhodujúcich písomností pre vykonanie dražby, došlo k porušeniu povinnosti žalovaného v 2. rade, uloženej § 12 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách, v dôsledku čoho žalobca bol ukrátený na práve namietať ohodnotenie predmetu dražby a žiadať vypracovanie nového znaleckého posudku. Ďalej sa podľa jeho názoru súd prvej inštancie nesprávne vypořiadal s otázkou včasnosti uplatnenia námietky premlčania. Žalobca má za to, že námietku premlčania je možné účinne uplatniť jedine v konaní pred súdom. Zdôrazňuje, že žiadne z ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách neurčuje dražbníkovi povinnosť upustiť od vykonania dobrovoľnej dražby z dôvodu vznesenia námietky premlčania. Prvýkrát sa teda žalobca mohol účinne dovolať námietky premlčania až súdnym konaním o neplatnosť vykonanej dobrovoľnej dražby. Žalobca ďalej zdôrazňuje, že vtedajší likvidátor žalobcu pred začatím konania namietal absolútnu neplatnosť právnych titulov, na základe ktorých mala byť dražba vykonaná. Budúci vydražiteľ si teda mal a mohol uvážiť, či za existencie takýchto námietok, podstatne právne silnejších ako námietka premlčania, sa dražby zúčastní. Neobstojí tak prípadná námietka narušenia právnej istoty vydražiteľa v dôsledku domnele oneskorenie vznesenej námietky premlčania. Vydražiteľ mohol a mal vedieť, že v súdnom konaní bude spochybnená platnosť právnych titulov v ich celom rozsahu v rámci nemožnosti vykonať záložné právo z dôvodu námietky premlčania. Vytyka ďalej súdu prvej inštancie jeho nesprávny procesný postup v súvislosti s podaniami žalobcu označené ako návrh žaloby a uznesením ho zamietol z domnelého dôvodu uplynutia 3-mesačnej prekluzívnej lehoty na uvedenie všetkých dôvodov neplatnosti dražby, v bode 30. rozsudku však súd prvej inštancie prichádza k záveru opačnému. Súd prvej inštancie však v odôvodnení rozsudku neuviedol žiadnu právnu úpravu odôvodňujúcu jeho rozhodnutie nepripustiť zmenu návrhu. Odôvodnenie rozsudku v tejto časti je neprimerané, nepresvedčivé až arbitrálne. Aplikovanie zásady hospodárnosti konania nemôže byť na úkor iných zásad spravodlivého súdneho konania, predovšetkým zásady zákonnosti a spravodlivosti. Ustálená súdna prax vychádza z názoru, že absolútna neplatnosť právneho úkonu pôsobí priamo zo zákona od začiatku, bez ohľadu na to, či sa niekto neplatnosti dovolal, na túto absolútnu neplatnosť súd prihliada aj bez návrhu. V predmetnom konaní žalobca oznámil súdu dôvody absolútnej neplatnosti dotknutých právnych úkonov, navrhol dôkazy na ich preukázanie, avšak súd ich vykonanie zamietol z dôvodu hospodárnosti. Súd prvej inštancie jedno z pojednávaní odročil z dôvodu zabezpečenia dôkazov navrhnutých žalobcom na preukázanie absolútnej neplatnosti dotknutých právnych úkonov (spis registrového súdu týkajúci sa spoločnosti žalobcu) a je nepochopiteľné, že následne súd prvej inštancie s odvolaním sa na zásadu hospodárnosti napokon nevykonal zamýšľané dokazovanie. Žalobcovi tým zmaril možnosť preukázať ním tvrdené skutočnosti o tom, že dotknuté právne úkony sú absolútne neplatné, okrem iného aj z dôvodu rozporu § 20 ods. 1, § 40 ods. 3 OZ a §133 ods. 1 Obchodného zákonníka, nakoľko tieto úkony neboli uzatvorené na strane žalobcu všetkými jeho konateľmi, o čom žalovaný v 1. rade mal vedomosť a nekonal dobromyseľne. Podporne tieto tvrdenia boli preukázané aj čestným vyhlásením A. S., ktoré bolo doručené žalovanému v 1. rade, ktorý naň nereagoval v súdom určenej lehote. Na základe týchto dôvodov žalobca navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

5. Žalovaný v 2. rade navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Zdôrazňuje, že je výlučne na dlžníkovi, aby svoje nároky - obranu uplatnil včas. Námietka premlčania má význam len v rámci súdneho konania, kedy s ohľadom na jej uplatnenie súd nemôže premlčaný nárok priznať. Veriteľovi však nič nebráni, aby hoc aj premlčaný nárok uplatňoval a domáhal sa jeho uspokojenia. Je na dlžníkovi, aby včas inicioval súdne konanie ohľadom určenia vzťahov s veriteľom, v rámci ktorého bude môcť uplatniť námietku premlčania. Dlžník v danom prípade tak nepostupoval, a preto sa už po vykonaní práva veriteľom nemôže domáhať neplatnosti dražby z dôvodu námietky premlčania pohľadávky. Táto pohľadávka už bola uspokojená a samotná skutočnosť, že pohľadávka je premlčaná nespôsobuje, že by sa záložný veriteľ nemohol uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj za takéhoto stavu. Pokiaľ ide o námietku o ustanovení tretieho konateľa spoločnosti žalobcu, taktiež poukazuje na to, že

zo zápisu v obchodnom registri nevyplývalo, že by sa zmenil spôsob konania ohľadom počtu konateľov, na čo poukázal aj súd prvej inštancie.

6. Rovnako žalovaný v 3. rade navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny so zdôraznením, že na neskôr vznesenú námietku premlčania žalobcu za daného stavu nemožno prihliadať.

7. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je.

8. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov a rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

9. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

10. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. rozhodnutie Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

11. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie súdom prvej inštancie, na ktoré odkazuje a na zdôraznenie vecnej správnosti, v súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu dopĺňa uvedené.

12. Podľa § 151b ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, záložné právo sa zriaďuje písomnou zmluvou, schválenou dohodou dedičov o vyporiadaní dedičstva, rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, alebo zákonom. Zmluva o zriadení záložného práva na hnutelnú vec sa nemusí uzatvoriť v písomnej forme, ak záložné právo vzniká odovzdaním veci podľa tohto zákona.

V zmluve o zriadení záložného práva sa určí pohľadávka, ktorá sa záložným právom zabezpečuje a záloh.

13. Podľa § 151j ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

Ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď zabezpečená pohľadávka je premlčaná.

14. Podľa § 585 ods. 1 - 3 Občianskeho zákonníka, dohodou o urovnaní môžu účastníci upraviť práva medzi nimi sporné alebo pochybné. Dohoda, ktorou majú byť medzi účastníkmi upravené všetky práva, sa netýka práv, na ktoré účastník nemohol pomýšľať.

Ak bol doterajší záväzok zriadený písomnou formou, musí sa dohoda o urovnaní uzavrieť písomne: to isté platí, ak sa dohoda týka premlčaného záväzku.

Doterajší záväzok je nahradený záväzkom, ktorý vyplýva z urovnania.

15. Podľa § 4 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách v znení platnom k 11.11.2015, osoby a veci musia byť označované spôsobom vylučujúcim ich zámenu.

16. Podľa § 10 ods. 1 citovaného zákona, písomnosti sa doručujú poštou formou listovej zásielky do vlastných rúk, a ak to nie je možné alebo účelné, doručujú sa iným preukázateľným spôsobom do vlastných rúk osobe, ktorej sú určené. Na doručovanie sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu.

17. Podľa § 21 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak sa spochybňuje platnosť záložnej zmluvy alebo boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Právo domáhať sa určenia neplatnosti dražby zaniká, ak sa neuplatní do troch mesiacov odo dňa príklepu okrem prípadu, ak dôvody neplatnosti dražby súvisia so spáchaním trestného činu a zároveň ide o dražbu domu alebo bytu, v ktorom má predchádzajúci vlastník predmetu dražby v čase príklepu hlásený trvalý pobyt podľa osobitného predpisu; v tomto prípade je možné domáhať sa neplatnosti dražby aj po uplynutí tejto lehoty. V prípade spoločnej dražby bude neplatná len tá časť dražby, ktorej sa takýto rozsudok týka (§ 23).

18. Podľa § 387 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom.

Premlčaniu podliehajú všetky práva zo záväzkových vzťahov s výnimkou práva vypovedať zmluvu uzavretú na dobu neurčitú.

19. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie je zrejmé, že dňa 02.01.2006 uzatvorili spoločnosť žalobcu a žalovaný v 1. rade Dohodu o urovnaní, na základe ktorej dlžník - žalobca prehlásil a potvrdil, že jeho záväzok vo výške 510.000.000,- Sk, ktorý vznikol z nezaplatenej zmenky, uznáva čo do dôvodu a výšky a zaväzuje sa ho zaplatiť najneskôr do 10.08.2006 v celosti. Tieto zmluvné strany sa tiež dohodli, že dlžník celý svoj záväzok uvedeným v tejto dohode o urovnaní, zabezpečí spísaním notárskej zápisnice podľa § 41 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. Je tiež zrejmé, že za spoločnosť žalobcu pri uzatváraní Dohody konali jeho konatelia zapísaní v tom čase v príslušnom obchodnom registri, A.. S. S.a a P.. A. D..

20. V ten istý deň žalobca v postavení záložcu a žalovaný v 1. rade v postavení záložného veriteľa uzavreli aj záložnú zmluvu o zriadení záložného práva na vyššie uvedené nehnuteľnosti za účelom zabezpečenia záväzku záložného veriteľa v sume uvádzanej v Dohode o urovnaní. Za dlžníka konali opäť dvaja konatelia spoločnosti žalobcu, a to A.. S. S. a P.. A. D.. Podpisy na zmluve boli osvedčené H. A.. K. C. a vklad zmluvy do príslušného katastra nehnuteľností bol povolený Správou katastra K. dňa 28.07.2006.

21. Následne dňa 09.08.2006 bola na Notárskom úrade A.. Z. E. N. C. spísaná Notárska zápisnica sp. zn. N XXX/XXXX, Nz XXXXX/XXXX, predmetom ktorej bolo uznanie záväzku žalobcu zastúpeného spomínanými konateľmi A.. S. S. a P.. A. D. voči žalovanému v 1. rade vo výške 510.000.000,- Sk. Žalobca zároveň súhlasil s tým, aby táto notárska zápisnica sa stala vykonateľným titulom pre exekúciu podľa § 41 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z.

22. Žalovaný v 1. rade - záložný veriteľ dňa 28.05.2015 podal žalovanému v 2. rade návrh na vykonanie dražby. V ten istý deň bola medzi nimi uzatvorená zmluva o vykonaní dražby (§ 16 zákona č. 527/2002 Z. z.). Žalovaný v 2. rade následne objednal vypracovanie znaleckého posudku, ktorý predložila P.. A. D. (č. XXX/XXXX) a hodnota nehnuteľností tvoriacich predmet dražby (LV č. XXXX, kat. úz. K.) bola stanovená vo výške 399.000,- eur. Tento znalecký posudok bol doručovaný spoločnosti žalobcu na adresu C., M. XX, zásielka sa však vrátila s poznámkou poštového doručovateľa „adresát neznámy“. Rovnako bolo žalobcovi doručované Oznámenie o dražbe, ktorá sa konala 01.10.2015. Oznámenie o dražbe bolo zverejnené na úradnej tabuli Mesta K., v Notárskom centrálnom registri dražieb, v Obchodnom vestníku a uverejnené aj v regionálnom periodiku. Podľa obsahu Notárskej zápisnice N XXX/XXXX, Nz XXXXX/XXXX je zrejmé, že predmet dražby vydražený nebol.

23. V nadväznosti na túto situáciu žalovaný v 1. a 2. rade uzatvorili dňa 02.10.2015 zmluvu o vykonaní dražby (§ 16 v spojení s § 22 zákona o dobrovoľných dražbách) s tým, že najnižšie podanie bude tvoriť 50 % z hodnoty predmetu dražby zistenej znaleckým posudkom. Dňa 13.10.2015 bolo vydané Oznámenie o prvej opakovanej dražbe s termínom konania dňa 11.11.2015. Toto Oznámenie bolo doručované žalobcovi do vlastných rúk na adresu sídla spoločnosti, zásielka sa vrátila s poznámkou poštového doručovateľa „adresát neznámy“, rovnako toto Oznámenie bolo doručované aj likvidátorovi žalobcu A.. S. S., ktorý ho prevzal 16.10.2016. Oznámenie o dražbe bolo opäť zverejnené na úradnej tabuli Mesta K., v Notárskom centrálnom registri dražieb, v Obchodnom vestníku a uverejnené aj v regionálnom periodiku. Z notárskej zápisnice sp. zn. N XXX/XXXX, Nz XXXXX/XXXX je zrejmé, že predmet dražby vydražil žalovaný v 3. rade za sumu 199.500,- eur. Počas tejto dražby vzniesol námietky likvidátor spoločnosti žalobcu (a jeden z jeho konateľov) A.. S. S. v zmysle tom, že vlastníkom predmetu dražby nebol oficiálne upovedomený o dražbe, predmet dražby je podľa jeho názoru dražený nezákonne, hodnota predmetných nehnuteľností je nízka, znížená ešte o 50 % oproti hodnote uvedenej v znaleckom posudku, nebol mu doručovaný znalecký posudok č. XXX/XXXX, žalovaný v 1. rade ako záložný veriteľ neprihlásil u likvidátora spoločnosti žalobcu v zákonnej lehote svoju pohľadávku a namieta platnosť mandátnej zmluvy uzatvorenej so žalovaným v 1. rade. Notárska zápisnica o priebehu dražby bola doručená likvidátorovi žalobcu dňa 11.11.2015, taktiež bola doručovaná žalobcovi na adresu jeho sídla, avšak zásielka sa vrátila s poznámkou doručovateľa „adresát neznámy“. Následne bola žalobcovi označenému aj s dodatkom „v likvidácii“ doručovaná výzva na odovzdanie vydraženej nehnuteľnosti, ktorá sa taktiež vrátila s poznámkou doručovateľa „adresát neznámy“.

24. Jedným z dôvodov neplatnosti namietanej dražby podľa žalobcu je premlčanie pohľadávky, ako aj záložného práva, ktorú námietku uplatnil v tomto konaní.

25. Inštitút premlčania slúži na to, aby veriteľ alebo iná osoba, ktorej svedčí subjektívne právo (nárok), pristupoval k výkonu svojho práva včas (čo najskôr), lebo po uplynutí času stanoveného pre výkon (uplatnenie) nároku, sa poskytuje dlžníkovi (alebo inej povinnej osobe) právo vzniesť námietku premlčania. Dôvodným uplatnením tejto námietky, ako sa všeobecne uznáva v právnej teórii a v súdnej praxi, síce právo nezaniká, ale stráca spôsobilosť byť súdne alebo inak mocensky vykonateľné; po uplatnení námietky premlčania právo pretrváva len vo forme tzv. naturálnej obligácie, ktorá nie je vykonateľná.

26. Existencia inštitútu premlčania je dôsledkom požiadavky právnej istoty, ktorá sa prejavuje i v tom, aby nepretrvávali nevyjasnené právne vzťahy a neuspokojené práva bez časového obmedzenia po neprimerane dlhú dobu. Tak z ust. § 388 ods. 1 Obchodného zákonníka (a podobne aj v § 100 Občianskeho zákonníka) vyplýva, že je potrebné rozlišovať samotné uplynutie premlčacej doby (premlčanie pohľadávky) a následky z toho plynúce. Tie môžu nastať iba v prípade splnenia kumulatívnej podmienky, ktorou je vzneseniu námietky premlčania. Zatiaľ čo uplynutie premlčacej doby samo o sebe nemá žiadne následky pre pohľadávku, jej uplynutie a vznesenie námietky premlčania dlžníkom má za následok nemožnosť priznania alebo uznania pohľadávky súdom.

27. Záložné právo je právom, ktoré nepochybne premlčaniu podlieha, pretože nejde o majetkové právo, ktoré by bolo z možnosti premlčania vylúčené. Premlčanie záložného práva sa riadi Občianskym zákonníkom aj v prípade, ak ním bola zabezpečená pohľadávka spravujúca sa Obchodným zákonníkom a ust. § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka je ústavnokonformne potrebné vykladať tak, že nebráni účinnému vzneseniu námietky premlčania, ktorá povedie k predčasnému skončeniu samotného dražobného procesu. Námietku premlčania výkonu záložného práva pritom môže vzniknúť iba záložca, nie obliagačný dlžník, ak je to subjekt odlišný od záložcu.

28. Ako už bolo vyššie spomínané, jedným z dôvodov neplatnosti dražby je námietka premlčania záložného práva. Je pritom zrejmé, že žalobca - záložca túto námietku v procese výkonu záložného práva v procese dražby vykonávanej podľa zákona č. 527/2002 Z. z. neuplatnil. V zhode so súdom prvej inštancie je potrebné konštatovať, že dovolať sa premlčania mohol záložca najneskôr v deň konania dražby (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a je to dôsledok toho, že vznesenie námietky premlčania môže zabrániť vykonaniu práva, v posudzovanej veci práva záložného veriteľa uspokojiť sa zo zálohu predajom nehnuteľností na dobrovoľnej dražbe. Pokiaľ žalobca uplatnil námietku premlčania až po výkone záložného práva, takto vznesená námietka už nevyvoláva právne následky (do pozornosti rozsudok OS Košice - okolie z 13.02.2013, sp. zn. 7C/159/2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Košice zo dňa 27.06.2014, sp. zn. 3Co/224/2013). Súd prvej inštancie v tejto súvislosti správne zdôraznil, že v prípade úspešného uplatnenia námietky premlčania má dražobník povinnosť upustiť od dražby, a to aj v situácii, keď takýto dôvod upustenia od dražby nie je výslovne v zákone o dobrovoľných dražbách upravený.

29. Pokiaľ ide o namietanú neplatnosť zmluvy o zriadení záložného práva uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade, je potrebné zdôrazniť, že záložnú zmluvu uzatvára na jednej strane veriteľ pohľadávky a dlžník alebo tretia osoba na strane druhej. Obligačným dlžníkom je ten, voči ktorému má veriteľ pohľadávku zabezpečenú záložným právom. Záložný dlžník je vlastníkom zálohu. Jeho povinnosťou nie je splniť dlh veriteľovi ale strieť uspokojenie jeho pohľadávky zo zálohu. Obligačný a záložný dlžník môže byť tá istá osoba.

30. Záložná zmluva v zmysle predpokladov § 552 Občianskeho zákonníka musí obsahovať určenie predmetu záložného práva (záloh) a pohľadávky, ktorú zabezpečuje. Vec sa musí označiť tak, aby jej založenie bolo každému zjavné. Na účinnosť záložnej zmluvy, ktorou sa zakladá nehnuteľnosť, je potrebný vklad do katastra nehnuteľností. Súd prvej inštancie správne zdôraznil, že neuvedenie právneho titulu, na základe ktorého vznikla pohľadávka, nie je bez ďalšieho dôvodom neplatnosti takéhoto právneho úkonu. Zabezpečená pohľadávka je dostatočne vymedzená vtedy, ak je zistiteľné, o akú pohľadávku ide, a ak ju nemožno zameniť s pohľadávkou inou. Je zrejmé, že túto požiadavku predmetná zmluva o zriadení záložného práva z 02.01.2006 spĺňa. Táto pohľadávka je popísaná v čl. II. zmluvy a je vyjadrená v konkrétnom rozsahu a určením subjektu dlžníka a veriteľa. Podobne namietaná Dohoda o urovaní spĺňa predpoklady určené § 585 Občianskeho zákonníka. Podstatou urovnania je odstránenie právnej neistoty medzi účastníkmi záväzkovo-právneho vzťahu, ktorá vyplýva zo spornosti a pochybností ich práv (a tým aj povinností) a nahradenie doterajšieho sporného záväzku novým, týchto nedostatkov zbaveným záväzkom. Predmetom urovnania môžu byť buď niektoré sporné právne vzťahy medzi účastníkmi alebo ich všetky práva a povinnosti (generálne urovanie). Nie je pritom rozhodujúce, či za sporné alebo pochybné považujú práva a povinnosti obaja účastníci alebo iba jeden z nich. Z obsahu tejto Dohody možno nepochybne vyvodiť, že predmetom urovnania účastníkov boli záväzky plynúce z nezaplatennej zmenky, žalobca ako dlžník túto skutočnosť potvrdil a prehlásil, že záväzok v celom rozsahu z nezaplatennej zmenky uznáva čo do dôvodu a výšky a táto dohoda obsahuje aj záväzok žalobcu - dlžníka zaplatiť dlh v konkrétne určenom termíne. Tento záväzok následne žalobca uznal aj vo forme Notárskej zápisnice z 09.08.2006, v ktorej je zároveň podrobne špecifikovaný záväzok, ktorý bol predmetom urovnania žalobcu a žalovaného v 1. rade. Je zároveň nepochybné, že všetky namietané právne úkony za spoločnosť žalobcu v rozhodnom období vykonávali len tí dvaja konatelia, ktorí boli zapísaní v príslušnom obchodnom registri a iný návrh na vykonanie zmien v obchodnom registri s ohľadom na počet a spôsob konania štatutárnych zástupcov žalobcu, v danom čase príslušnému súdu predložený nebol.

31. Pokiaľ ďalej žalobca v súvislosti s uvádzanými právnymi úkonmi (Notárska zápisnica z 09.08.2006, Dohoda o urovaní z 02.01.2006, zmenka č. XXXXXXXX a Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, kat. úz. K.) poukazoval na konanie Okresného súdu

Bratislava IV., sp. zn. 11Cb/39/2009, podľa zistení odvolacieho súdu, žaloba o určenie ich neplatnosti bola zamietnutá a toto konanie je dňom 09.02.2018 právoplatne ukončené.

32. Dôvodnými napokon nie sú ani námietky žalobcu smerujúce k procesu doručovania zásielok dražobníkom v samotnom priebehu dražby. Ust. § 4 zákona o dobrovoľných dražbách svojou povahou predstavuje generálnu normu a z legislatívneho pohľadu ide o spoločné ustanovenie použiteľné pre celý režim regulácie dobrovoľnej dražby. Dikcia je koncipovaná s poukazom na formálnu stránku označovania osôb a vecí, no s dôrazom na ich materiálny spôsob označenia, ktorý má za každých okolností sledovať vylúčenie zámeny. V súvislosti s osobami sa uplatní všeobecný prístup, podľa ktorého sa má pri označení osoby použiť také množstvo, resp. taký druh identifikátorov, ktoré umožnia jej bezpečné dlíšenie od inej osoby.

33. V súlade s § 10 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách sa písomnosti v celom režime vykonávania dražby doručujú predovšetkým formou listovej zásielky do vlastných rúk a iba v prípade, ak to nie je možné alebo účelné, sa doručujú iným preukázateľným spôsobom opätovne do vlastných rúk osobe, ktorej sú určené. Ako zrejme zo základného režimu doručovania, zákonodarca doručovanie založil na doručovaní do vlastných rúk, a teda priamo doručovaní osobe, ktorá je adresátom konkrétnej písomnosti. Na daný všeobecný režim zákonodarca vzťahol primerané použitie ustanovení osobitného predpisu, ktorými v čase konania namietanej dražby boli ustanovenia § 45 až § 50 Občianskeho súdneho poriadku. Doručovanie právnickým osobám je sústredené na adresu nimi uvedenú alebo na adresu uvedenú vo verejných registroch. Do 30.06.2016 sa tak uplatňoval pri doručovaní právnickým osobám režim podľa Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého, ak nebolo možné doručiť týmto osobám písomnosť na adresu sídla uvedenú v Obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je táto osoba zapísaná a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa považovala po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky za doručenú, a to aj vtedy, ak sa fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, resp. ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, o tom nedozvie.

34. Súd prvej inštancie opodstatnene akcentoval, že spoločnosť žalobcu bola na všetkých zásielkach doručovaných žalovaným v 2.rade označená obchodným menom, tak ako bolo zapísané v obchodnom registri, vrátane dodatku označujúceho jeho právnu formu a doručované boli na adresu sídla v tom čase uvedenú v obchodnom registri. Iný záver týkajúci sa spôsobu doručovania týchto zásielok nemožno prijať ani v situácii, keď spoločnosť žalobcu vstúpila do procesu likvidácie (18.02.2014). Z ust. § 70 ods. 3 Obchodného zákonníka nevyplýva bez ďalšieho povinnosť doručovať zásielky priamo likvidátorovi (ktorým bol v prejednávanej veci ustanovený jeden z konateľov žalobcu A. S. S.) a je zrejme, že ani v ďalšom, pre túto vec rozhodnom období, sa sídlo spoločnosti žalobcu nezmenilo.

35. K odvolacej námietke žalobcu ohľadom nepripustenej zmeny návrhu na začatie konania na pojednávaní dňa 04.12.2019 je potrebné uviesť, že zmena návrhu je základným dispozičným úkonom žalobcu a návrh, resp. žalobu v civilnom konaní treba vnímať ako komplexné podanie žalobcu, ktoré má spĺňať náležitosti podľa § 79 ods. 1 OSP účinného do 30.06.2016, následne podľa § 132 a nasl. CSP. Pod zmenou žaloby treba chápať zmenu akejkoľvek náležitosti, ktorú žaloba má mať, ide v tomto smere o zmenu tzv. žalobnej žiadosti (petitu žaloby), zmenu tzv. rozhodujúcich skutkových okolností (skutkového stavu), na ktorých žaloba spočíva, a to aj pokiaľ ide o rozširovanie podstatných dôvodov žaloby uplatnených až v priebehu ďalšieho konania. Úvaha či výsledky konania, ku ktorým sa dospelo pred žalobcom požadovanou zmenou návrhu (ne)môžu byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu, súvisí s predbežným hodnotením dôkazov a je výsledkom vnútorného presvedčenia sudcu a jeho myšlienkového postupu. Táto úvaha patrí súdu rozhodujúcemu o návrhu na pripustenie tejto zmeny a pokiaľ ním bol súd prvej inštancie, žalobca nie je oprávnený napadnúť odvolaním správnosť takejto úvahy, lebo odvolanie proti uzneseniu, ktorým sa pripustila alebo nepripustila zmena návrhu, nie je prípustné (§ 357 CSP). Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že Civilný sporový poriadok upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov v ust. § 191 ods. 1 CSP, v zmysle ktorej dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. V civilnom sporovom konaní je súd povinný zvážiť, ktoré dôkazy je povinný vykonať, pričom dôvodnosť návrhov strán na doplnenie dokazovania posudzuje so zreteľom na to, či a v akom rozsahu je potrebné doplniť doterajší stav dokazovania. Nevykonanie dôkazu navrhnutého stranou sporu, resp. vykonanie iného dôkazu na zistenie skutkového stavu vecí, nemožno považovať za postup, ktorým by súd strane sporu odňal možnosť konať pred súdom (R 6/2000). Platí to aj o takom dôkaze, ktorý strana sporu so svojho subjektívneho pohľadu považuje za

dôležitý. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí výlučne na posúdenie súdu a nie strany sporu (§ 185 ods. 1 CSP). Ak teda v priebehu sporu súd nevykoná všetky navrhnuté dôkazy, uvedené nezakladá žalobcom namietanú vadu konania.

36. Súd prvej inštancie dostatočne vysvetlil, z akých dôvodov podanú žalobu zamietol a odôvodnenie rozhodnutia zodpovedá kritériám určeným v § 220 ods. 2 CSP. Nemožno konštatovať, že by rozhodovacím procesom súdu prvej inštancie došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom a k porušeniu jeho práv na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nemožno považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

37. Odvolací súd poukazujúc na uvedené dôvody napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP.

38. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 a nasl. CSP. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovaní trovy tohto štádia konania nežiadali priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).